

Barn ved at amme det; men efter gammel Uskik giver hun det alligevel en Tilsætning af ovennævnte, for dets Natur saa lidt skikkede, Fødemidler, »fordi spæde Børn jo ikke leve af Modermælken alene.« En anden Fordom gør, at Mødrene aldrig »blander Mælken«, d. v. s. der som en Moder af Sygelighed eller af andre Grunde ikke har Mælk nok til sit Barn, giver hun det ikke Komælk som Tilsætning, men Grød, Vand og Brød eller lignende.

Det er ogsaa umuligt at overtale Kvinderne om det skadelige i at tage et Barn op af Vuggen, hvor det har ligget i sine varme Puder, og tage det paa Armen lige saa tyndklædt, som det er, ofte med bart Hoved, bare Arme og Fødder, og staa med det paa Armene i Trækken i en Forstue, i en Dør eller en Port paa en kold, blæsende Dag for at sladre med en Nabokone. Utallige Børn dør af Sygdomme i Aandedrætsorganerne eller Lungerne, som er paadraget dem paa denne Maade, og det er, vel at mærke, de arbejdsløse Mødre, som sladrer mest. »Jeg mindes særlig et Par Tilfælde,« siger Fru Greenwood; »en Kvinde, der af 18 Børn havde mistet de 17, og en anden, som af 16 Børn kun havde 6 tilbage; af disse seks kunde de tre ikke gaa, fordi deres Ben var blevne svækkede formedelst Vanrøgt. En gammel Kvinde sagde, at hun havde haft saa mange Børn og begravet saa mange, at hun ikke længer kunde huske Tal paa dem. Ingen af disse Mødre havde haft Arbejde uden for Hjemmet. Aarsagen til de høje Dødelighedsprocenter blandt spæde Børn er nemlig ingenlunde altid Fattigdom. Jeg gjorde en Gang Optegnelser om alle Familierne en Gade igennem, hvor Mændene uden Undtagelse var vel-lønnede Haandværkere i forskellige Fag, hvis Koner aldrig var gaaet ud paa Arbejde. Af tyve Kvinder havde kun een ikke mistet noget Barn. Ni havde set over de halve af deres Børn dø, seks mindre end Halvdelen, og fire netop Halvdelen. En Kvinde paa 62 Aar var Olde-moder. Hun havde af 15 Børn begravet de ti. Da jeg saa hende, stod hun paa Gaden en raakold Novemberdag med sin ti Maaneder gamle Datterdattersøn paa Armen. Drengen havde bart Hoved og bare Arme, rystede og var blaa af Kulde; men hans Oldemoder stod og passerede med Nabokonen uden at have lært det allermindste af sine tidligere Erfaringer paa Børneplejens Omraade. Paa Grundlag af de Iagttagelser, jeg har gjort, tør jeg dristig paastaa, at mere end Halvdelen af de spæde Børn, som dør i mit Distrikt, mister Livet som Følge af taabelige gamle Vaner, der er indpræntet Mødrene af Slægtinge og Nabosker.«

De fleste, som anbefaler Forbudslove mod Kvindearbejde, tænker kun paa Spørgsmaalets negative Side. De hævder, at det bør ved Lov forbydes de gifte Kvinder at arbejde for Betaling, og hermed mener de, at Barneplejen som med et Trylleslag skal forbedres og Dødeligheden blandt Børnene aftage. »Det vilde

være interessant,« siger Fru Greenwood, »om disse Mennesker vilde komme med positive, praktiske Forslag. Siden de nu en Gang tror, at *Loven* kan hjælpe herpaa, hvorfor da ikke tage Skridtet helt ud og forlange, at udelige Mødre skal sættes bag Laas og Lukke, saa de ikke kan sladre med Naboskerne og drikke paa Knepperne? Bør alle Mødre udelukkes fra alt Erhvervsarbejde? Hvis ikke, hvilke Mødre skal det da forbydes? Og hvilke Erhvervsomraader skal lukkes for dem?«

Herpaa vil rimeligvis mange svare, at de gifte Kvinder først og fremmest bør ophøre at arbejde paa Fabrikker og Værksteder. Vi vil her ikke dvæle ved det uretfærdige Indgreb i den personlige Frihed, som en saadan Lov vilde gøre, men blot henvise til, at den, som ovenfor er udviklet, næppe vilde formindske Dødeligheden blandt Børnene. Mens dens Virkninger vilde i økonomisk og social Henseende blive ulykkebringende for de arbejdende Kvinder. Et saadant Lovforbud vilde faa den umiddelbare Virkning, at Kvinder ikke længere blev anvendt i en Mængde vellønnede Industriegrene. Arbejdsgiverne vilde betænke sig paa at oplære unge Piger til en Gerning, som de vilde nødes til at give Slip paa, saa snart de indtraadte i Ægteskab, ofte naar de havde opnaaet nogen Færdighed deri. Kvinderne selv vilde heller ikke give sig ind paa Veje, som vilde lukkes for dem, naar de giftede sig. Allerede nu vælger Kvinder fortrinsvis de Erhverv, de kan blive ved med som gifte og som Enker. Ofte siger Mødrene til mig: »Jeg kunde nok lide at lade min Datter tage ud at tjene; men hun har bedre af at lære et Haandværk, thi hun kan blive ved dermed, baade hvis hun gifter sig og hvis hun skulde sidde som Enke med Børn at forsørge. Tjener hun som Pige, saa har hun senere ikke andet end Vaskebaljen at ty til.« (Fortsættes.)

Ind- og Udland.

Mexico. En kvindelig Sagfører. To Mænd, Gabriel og Catarino, blev for nogen Tid siden bragt for Edsvornedomstolen i Staden Mexico, anklagede for at have begaaet et Mord paa et øde Sted i Tlalpandistriktet. Den myrdede, Lucio Alvo, som var beruset, havde bedt en af de anklagede om tre cents, og da han ikke fik dem, skældte han ud. Et Slagsmaal paafulgte, i hvilket Lucio blev dræbt.

En kvindelig Sagfører, Frøken Maria Sandoval, var Defensor for Catarino. Det var tredje Gang hun optraadte som Defensor, og hun har allerede vundet Publikum for sig; der taltes meget om den første og eneste mexikanske Sagførerske, »sit Køn Hæder«, som Formanden for de Edsvorne kaldte hende.

Frøken Sandoval hævdede sin Klients Ustrafbarhed, idet hun fastholdt, at han og hans Fælle var de

angrebne, og at Alvo var død ved et Skud fra sin egen Pistol, som det var lykkedes den anklagede at fravriste ham. Frøkenens Argumenter var solide og korrekte, og hun savnede ikke udsøgte oratoriske Vendinger. Gabriel og Catarino bleve frikendte af de Edsvorne, og Dommeren beordrede dem løsladte. Bladet, hvorfra ovenstaaende er taget, priser Frøken Sandovals sympatiske Skikkelse og spaaer hende en Fremtid fuld af Triumf og Hæder!

(El Imparcial.)

Australien. Ifølge Telegram fra Sydney, Ny Syd-Wales, har Parlamentet i denne Stat vedtaget et Lovforslag, hvorved der tilstaaes Kvinder Valgret til Parlamentet.

Nordens Kvindeforbund.

Følgende norske og svenske Damer ønsker at vinde Korrespondenter i Danmark.

Norske:

Hildeborg Rothe, opholder sig for Tiden i England for Sprogstudier.
Anny Jachs, 22 Aar.
Fru Sognepræst Smith.
Dorothea Hansen, 27 Aar, Assistent ved Postkontor, er interesseret i Litteratur og Sport.

Svenske:

Hanna Sjøberg, 44 Aar, ordinaire Telegrafistinde.
Fru Hedvig Wahlstrøm, 33 Aar. Interesse: Litteratur.
Helevi Nordstrøm, 18 Aar, Datter af Juveler N.
Gerda Eliasson, 18 Aar
Frida Andreasson, 24 Aar.

Vedkommende Damers Adresse faas ved skriftlig Henvendelse til Redaktionen, helst saa hurtigt som muligt

Fra Uge til Uge.

Anmeldelser.

Femmers Kvindeseminarium har udsendt en Beretning for Aarene 1860-1900, altsaa 40 Aar. Seminariet kan se tilbage paa en lang og hæderlig Virksomhed, og der er vist ikke mange, som ikke har hørt dets kendte og agtede Navn.

Eksamen for Skolelærere blev oprettet ved kgl. Reskript af 4. Novbr. 1859 og nærmere ordnet ved ministeriel Belæggelse af 9. Juli 1860. Allerede i Efteraaret 1860 indstillede der sig 4 Eksaminandinder, nemlig Frøkenne Fischer, Holmsted, Rosing og Sønderberg. Af disse var der nogle, deriblandt Frk. Holmsted, senere Overlærerinde ved de forenede Kirkeskoler i København og gift med Redaktør V. Hørup, der havde modtaget Undervisning i Regning af Cand. phil. Nicolai Femmer, i Historie og Geografi af Overlærer G. Bohr og i Pædagogik af Frk. Annestine Beyer. Uddannelsen havde kun varet nogle Maaneder og var foregaaet i Lærernes Hjem.

I Vinteren 1860-61 var der imidlertid flere, der søgte Forberedelse til Lærereksamen hos de tre ovennævnte, og disse blev da den 11. Februar 1861 enige om at stifte en Dimissionsanstalt for Skolelærere, og denne fik Lokale i den Bygning, der benyttedes af »Døtreskolen af 1791«.

Dermed var den Lærestalt stiftet, der

nu bærer Navnet »Femmers Kvindeseminarium«. Efter Frk. Beyers og Overlærer Bohrs Død styredes den af Femmer alene, der allerede fra Begyndelsen havde været Hovedlederen. Efter Femmers Død 1888 overtoges Seminariet af Dr. phil. S. L. Tuxen, og da han 1891 blev Bestyrer af Borgerdydskolen, traadte J. Th. Huus og Frk. Emilie Jansen til som Forstandere.

I de 40 Aar, Seminariet har bestaaet, har det i alt dimitteret 795 Damer til Skolelærerindekassen. Af de 735, der dimitteredes efter den gamle Seminarieordning, fik 44 Udmærkelse, 552 første Karakter, 117 anden og 3 tredje.

Af de 60, der er bleven dimitterede efter den nye Seminarieordning, fik 8 ug? i Hovedkarakter, 14 mg X, 16 mg, 20 mg? og 2 g X.

I Paasken 1901 er Femmers Kvindeseminarium bleven henflyttet til den nye Skolebygning, Nørrebrogade 27, og har der faaet rummelige og lyse Læselokaler, Gymnastiksal og Omklædningsværelse med Styrtbade, særlig Naturhistorie- og Sangsal og en efter københavnske Forhold stor Plads til Indøvelse i Friluftsslege og Boldspil. Desuden har Seminariet ved Flytningen opnaaet at faa sine Lokaler helt udskilte fra Barne-skolens, idet Seminariets Lokaler indtager 1. Sal og noget af 2., Barneskolens Resten af 2. samt 3. og 4. Sal.

Foreningen til Opførelse af smaa Kirker

arbejder siden Nathanaelskirken Fuldendelse paa Indsamlingen af Midlerne til en ny Kirkebygning, idet en Undersøgelse af Kirkefondets Kort over København med Sogndelingen fra 1899, endnu viser de store Sogne, og at Maalet: 1 Kirke for hver 10,000 Mennesker langt fra er naaet. Nathanaelskirken, som indviedes for 2 Aar siden, har senere modtaget Gaver fra forskellige til at give den et hyggeligt Præg og forskønne den paa forskellig Maade.

Bestyrelsen bestaar bl. a. af Frk. Magdalene Buch, Lykkesholm Allé 6 V., og Frk. Ellen Holmberg, Rosenvængets Sideallé 1 Ø.

Marthaforeningen

har fortsat sit store Arbejde blandt Nørrebros trængende i det en Gang fastsatte Spor. Den omfatter:

1) *Haandgøringsafdelingen* for baade Piger og Dreng; omtrent 300 Børn gaar daglig ud og ind.
2) *Vuggestuen*, hvor spæde Børn modtages for 25 Øre daglig fra 5½ Morgen til 6½ Aften; gennemsnitlig har den været besøgt af 15 Børn daglig.
3) *Polikliniken* for Børn; 1570 Patienter har været behandlet, og der har desuden været 6424 Konsultationer. D'Hrr. Læger O. Lendrop og E. Kirstein leder den velvilligst.

4) *Sygeplejen* Marthaforeningens Sygeplejersker tilser Sognets syge i Hjemmene, hvorfra de bliver henviste til Foreningen af Hr. Læge Neumann. Hvor det er nødvendigt, medbringer Sygeplejerskerne Sygekvisitter og hvad andet, der er Trang til.

5) *Nørrebros Bospisningsanstalt* for syge; den har bespist 280 Personer med 2644 Portioner varm Mad foruden 2832 med Mælk samt Æg, Brød, Vin og Børnemel m. m.

6) *Moder. »Lappemødrene«* blev indstillede af lokale Grunde, men det paatænkes at optage dem nu til Efteraaret.

Marthaforeningen yder ikke Pengehjælp, men søger at vække de fattige til Selvhjælp ved at bringe de syge Lindring og vænne Børnene til Arbejde. Det er en stor og omfattende Virksomhed, som bør støttes efter enhver Evne.

Hvad en eneste Drukkenbolt kan koste et Land.

Af Rapporten, udstedet af Kongressen for Antropologi, der holdtes i Amsterdam den 9.-14. September, hentes *Belang en Recht* følgende:

»En vis Ada Jurke født 1740 og død i Begyndelsen af det følgende Aarhundrede var en Drukkenbolt. Hendes Efterkommere talte 834 Personer. Af disse kan man følge Levnedsløbet for de 709's Vedkommende. 106 var uægte Børn, 142 Bettlere, 64 underholdtes af Vældigheden, 161 opslugtes af Prostitutionen, 76 var Forbrydere og af disse igen de 7 Mordere.

I et Tidsrum af 75 Aar har denne Familie i Følge officiel Beregning kostet det Offentlige i Underhold i og uden for Fængselsverdenen *sex Millioner to hundrede og tusind Francs*.

Meddelelser fra den skandinaviske Søndagsmission i Calcutta.

Under ovenstaaende Titel har cand. theol. H. Nutzhorn, Lærer ved Askov Højskole, udsendt en lille Samling Dagbogoptegnelser og Breve vedrørende Søndagsmissionen i Calcutta. Hensigten er at vække Interessen for vore Søndags Kaar i Udlandet og særlig da for de mange, der i aarevis færdes i oversøiske Havne uden at se og ofte ikke høre noget til deres Hjem og Slægt. Den Gerning Missionair Franks og hans Hustru har taget op mellem de skandinaviske Søndagsmissioner i Calcutta, er saa smuk, at den fortjener at kendes i hele vort havomflydte Land. Det forekommer os, at den bedste Maade at gøre dette Blads Læsekreds bekendt med den er ved at aftrykke et lille Uddrag af Brevene og Optegnelserne; de er i sig selv Vidnesbyrd nok og give et levende Billede af Livet og Arbejdet derude.

Dagbogoptegnelser af Fru Franks, i Uddrag ved B. Madsen.

Den 18/6 1900. Her skal, som I jo nok ved, næsten alt Arbejde udføres af Tjenere, men Følgen deraf er, at Folk, som intet kender til evropæiske Forhold og Skikke, kan slet ikke forstaa, at ogsaa de, man kalder Herskab, kan selv gøre en Tjenergerning. Som et Eksempel herpaa følgende! Forleden Dag var her en Herre og en Dame, og da Klokken blev 6, skulde jeg som sædvanlig ud at fodre Kreaturerne, hvorfor jeg bad den fremmede Dame undskylde mig, medmindre hun hellere vilde følge med. Det gjorde hun. Men da jeg aabnede Foderkassen og udmaalte Hestens og Gedernes Foder, syntes hun at blive højlig forbauset over, at jeg ikke overlod sligt Arbejde til Tjenerne, ligesom alle andre Folk gør. Imidlertid maatte hun indrømme, at naar Fodringen blev overladt til Tjenerne, var man saa temmelig sikker paa, at de stakkels Dyr blev snydte for Størsteparten af, hvad de trængte til, og i Stedet for at vi

nu har en pæn lille Hest, vilde vi have en Benrad. Hun kunde dog ikke forstaa, at jeg ikke holdt mig for god til sligt Arbejde, navnlig nu for Tiden i denne Varme. Især Fodringen af Gederne faldt hende for Brystet, da disse Arbejde hører til den laveste Kastes; men endnu værre blev det, da hun saa, at jeg ogsaa vilde malke Gederne og give Lammet Mælk. Jeg fortalte hende da, at der, hvor jeg havde hjemme, var Arbejdet ingenlunde en Skam for noget Menneske; men at det blev holdt for en Skam, naar et Menneske havde Evner og Kræfter til at arbejde, men ikke gjorde det, enten fordi han var doven eller indbildte sig at være for god dertil.

Ja, Forholdene er sandelig yderst forskellige paa Jorden. Om det saa er Salmerne, kan det samme gælde; thi der er Salmer, som kan synges med Glæde og god Grund der hjemme, mens man undertiden maa tage Afstand fra deres Indhold her. Et lille Eksempel: Det var i Gaar Morges, at Franks var i Kirke, hvor der paa Tavlen var anført en Salme, der be-

gynder med de Ord: »Sweet is the sunshine after rain« eller oversat paa Dansk: »Sødt er Solskin efter Regn«. Men her i Calcutta trænger vi rigtignok ikke nu for Tiden til Solskin, hvorfor ogsaa mange rystede paa Hovedet i Stedet for at synge. Vi har rigtignok haft tre Dages dejlig Regn, men fik i Gaar igen brændende Solskin; ikke en Vind rørte sig, saa Varmen var næsten uudholdelig. Havde det derimod heddet i hin Salme: »Sød er Regn efter Solskin«, saa kunde vist alle sunget med af fuldt Bryst og med god Vilje.

Den 21/6 1900. Som Varmen er tagen til, maa det være strengt for Søndagene at arbejde i Jærnskebene, der er som varme Ovne. Intet Under, at mange af Skibsmandskaberne bliver syge og føres paa Hospitalerne, især fra de Skibe, hvor der tages lidet Hensyn til Folkenes Vel. Engang kom min Mand saaledes ombord paa et Skib, hvor Søndagene sad ude i den brændende Solhede og hamrede Rust af Skibets Sider. Han gik op paa Dækket, hvor Kaptejnen sad under Solsejl og røg sin Cigar, mens